

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в кінці 450 зол.
За границею:
В Америці: 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 зал., Німеччині 750 зал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словацькій 20 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 750 зал., Австрії
750 зал. — Зміна адреси: 3 зол.

Телеф. Редякші: 29-41.
" Друкарні: 29-26.
—
В СПРАВІ ОГолоШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
—
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Душанбе, 12 листопада 1928.

1.

Спробуйте усумнітись або заявити перевірки, не кажу вже про наукові підстави! — Анатема! Столичні лікарі можуть дозволяти собі інше на сумнівні, скликувати консили і т. д. Але наші? — В ніякому випадку!

Хтось з наданіпрців охрестив це наше „рідне“ північне хуторянством. Не можна сказати, щоб недолітно. Лише цим хуторянством можна пояснити нашу „тутешню“ вузькість погляду на великі національні завдання та закукуреченість при відстоюванні своїх доморощених метод національної роботи. І ця робота в нас або стоїть на місці, або сумється черепашиим ходом у той час, коли в чужинці вона передспішишимі, аеропланіями, цесіпівіями. Очевидно, Волині такі прийдеться покінчити з передвиборчими діагнозами й ліками. А перш за все — перевірити їх та переконатися в їх сумнівній вартості.

11.

Коли питається сучасного волинського діача про те, які причини слабкого українського культурного, економічного, церковного чи якогось іншого руху, то одержите одну з таких трьох відповідей: — Не дають... або: — Брак грошей... або: — Нема згоди та єднання...

В цих трьох відповідях відбивається вся психічна істота українця північно-західних земель. У них маєте і справоздання з минулого, і окреслення сучасного і плян на майбутнє. В них ще явно виступає бешкет сокальського кордону. Втім то й жах і небезпека нашої „тутешньої“ дійсности та ґрунт для чужих політичних експериментів. Зазначені відповіді ставлять причини нашого „зла“ по-за українським колективом чи його складовими частинами — одиницями.

Може це російський намул на український психіці, а може й більше — намул усього містичного, обервально-мрійливого Сходу. В кожному разі — маємо наочне виправдування своєї внутрішньої нерухливості довнішніми обставинами: — А й справді? — Чи в силі хтось не не дати нам учитися, ширити знання, підіймати культуру села, будувати свій промисл і торгівлю і т. д.?

А ну, посадіть на наше місце німців, англійців, данців чи інших європейців. У шоб вони обернули наші „джунґли“ через десяток років? Очевидно, в них є щось такого, чого нам нестаче.

Наші ділячі, що програзили останні вибори (та й не тільки вибори!), все зліхаютъ, що нема в нас згоди-єднання, та накликають до неї, як до єдиного рятунку. Але де на світі є ця згода в повній мірі? В Англії, Франції, Німеччині чи Америці? Не перечу, багато солодкого сантименталізму є в піснї: «Де згода в семействі». Але й при такій згоді, бува, люди б'ються як страх. А згода хуторня у волякалі, що знахор (шмере) має ділячі, що не знахор, та де бунд.

Отже ні згода ні обєднання, на якї всі свої надії покладають вчорашні нещасливі германічї націє. націоналї політики на північно-західних землях, не є жадними абсолютними цінностями. Як і не є абсолютними причинами нашого „дла“ й згаданї вище зовнішні сили й обставини. Твердити так, то значить твердити, що не можемо розтовчи каменя з причини недостачі відповідного ковадла чи молота; або: шмати хворіє через те, що в згодї й єднаннї не зібрався біля її ложа всі її діти-хуторни. Явнє незнання природи річей та наважання поняттям нествастивого змісту.

На цьому незнанні природи волинської дійсності та на цих психологічних помилках вчорашні невдачники хотіли б будувати тут сьогоднішнє наше національно-політичне життя. Чи можна до цього допустити?

111.

Причиною цих помилок і дивовижних метод сьогодняшнього дня є нерозуміння народного здвигу в 1922 р. Такі здвиги й „обеднання“, які мали місце на Волині підчас виборів 1922 р., Тард. Г. Ле Бон та інші називають моментальними. Вони спрчиняються „підйомом народньої екстази“, ніколи не бувають довготривалими й повторюються рідко. „Моментальний“ підйом має прощай. Може він коли-небудь повториться, а може й ні. А тимчасом треба жити, більше — творити історію.

Здезор'єнтовані вчорашні національні керівничі, не бачучи довкола себе „агоди“ та об'єднання мільйонів, „в екстазі“, стають у позу наполеончиків і закликають тіни бувших гренадирів — встати, об'єднатися, добути їм знову розвіяну славу. А в відповідь — тиша й пустка. Бо екстаз пройшла; йде лише — праця, яка вимагає не сентиментальних мотивів про „згоду в родині“ й об'єднання лежбишків, а чогось іншого.

IV.

На ґрунті нерозуміння необхідності цього: чогось іншого і зарисовувався розкол у національному таборі північно-західних земель. Одні, зайшовши в сліпий кут: Коли ми бідні, коли в нас нема згоди і коли хтось у силі нам не дати творити свого життя, то треба віддати всю свою долю в руки того „хтось“. Це свистий пасивний Схід, бо як каже А. Бер, європейцєві непотрібна спонукка у формі „зовнішнього багата“, чи, скажемо, „панського сина“. Під впливом цієї зовнішньої „спонукки“ люди цієї групи (регіоналісти) в оліґархічному часі особливо заворушилися, перешкоджаючи розбудженню волинського громадянству шуму, який чинить чогось іншого.

Але (нема чого кривати, бо це всі бачуть) і в нашому таборі теж зарисувалося розходження. Лінія цього розходження йде між моментальними „екстазо-обіднянськими“ сподіваннями вчорашніх керманців і довготривалими виявленнями піщанського інтуїтизму, який запанував тепер у Франції, Німеччині, Англії й Італії та який знайшов собі відгук і на наших землях.

У той час, коли ті, що прогавили асю попередню національну акцію, ждуть нових екстазових хвиль, асепародійні об'єднаня, викликаючи їх співом: „Де згода в семействі“, — нова, повторча, група йде по лінії А. Бера, який каже, що життя є проявом апертости індивідуальностей: персональних і колективних.

Ця група висуває, як двигуна на-
шого національного життя, заміс-
тодоточасних емоціонально-сенти-
ментальних елементів: "згоди в се-
мействі", "єднання" та мирів про ле-
бонієвські "народні екстази" з 1922
р., волевий внутрішній елемент:
хочу!

Цього задіяного збірного хочу в психіці північно-західного українця бракує, а як що й є, то в нерозвиненому стані.

Чи повернуться хвиля народного екстазу з 1922 р. чи ні; чи буде «згода в семействі» чи сварка; чи прийде для де-кого «довісний батіа» чи припаде сіно, — «**Хочу**» мусить стати абсолютною силою. Хочу в єдиним певним забором проти національної смерті, найціннішим давнуним життя, найбільшим джерелом енергії.

„Хотіти — значить мотти“, — сказав Наполеон. А коли це так, то всі згадані вище причини сьогоднішнього пісню є причинами химерними. Хочу ці примарні причини нусить розвіяти, бо воно не потрібна зовнішньої спонукки.

Очевидно, ходять про розвинені в нашій як індивідуальній так і збірній психіці цього килодатного хоу та про перетворення його в нашіо нальну динмо-машину, себ-то, про започаткування на наших півнично-західніх землях того, що відкину-ється в західній Європі і напіа зрєб-лене в Галичині.

Отаким то процес відбувається під цей час на північно-західних землях. Встає подесь хоч, проти якого йдуть походом (чужі і свої: прихильники зовнішньої спонукки і вчорашні емоціоналісти, співаки про "агуду в семействі" та мрійники про "владні екстази".

Отже, не якісь поверхові суспільні заколодуть пісмоні націоналістичного життя на північно-західних українських землях, (особливо на Волині), а глибокий духовний процес, на який націоналізм проявляє помітний вплив.

В. Островский.

[illegible]

me drukowanego. a) natomiast unybilis
tecie o ile ono dokonane zostało a po
dla umieszczenia w tem czasopiśmie a
bulu p. t. "Tryd" i tak pieważniej
owej treści znanion jakiegokolwiek
karygodnego a w szczególności znan
występ z § 101 w. 1 Zarząd wyjdzie
odpowiedzialności redaktorów tego cza
pisma nakaz by aresztowanie niniejsze umie
sczyć w najbliższym numerze i na po
wstąpienie pod rygorem następnego pre
wencji aresztowania a jeżeli tegoż odpowiedzial
nością w art. 12 listopada 1891 r. H

Після львівських подій.
НА СОСНОВІЙ АРЕНІ

Вторганий день пройшов у верховному сеймі знову під знаком збільшення податків. В дискусії над бюджетом ширше обговорювалися ці податки. Леш Батякський, голова Українського соціалістично-радикального Клубу, якого промова була пам'ятна тим, що спричинила, як і промова поета Хрущовського минулого тижня, кілька арештів і позовів на індивідів. Між іншим міністр внутрішніх справ Свідковський заявив, що збільшені податки вводяться з цілю відомими політичними цілями на жорстке супроти українців.

Крім того на тому ж засіданні мотивували нагайські аж чотириох вісесю в справі звинувачення надії. Результатом розсудили над звинуваченням вісесю. Прошла тісна нагайська вісесю ББ. Нагайська звинувачення Українського Клубу мотивувала пос. д-р Загайський, а Радикального Клубу пос. д-р Круг. Нагайська звинувачення "Народного Клубу" (звинувачення) мотивувала пос. Стрелецький, а Клубу ББ пос. Ліснер. З промов Ліснерів слід зазначити для орієнтації таке місце:

[illegible][illegible]

адорний струї життя, струї діяльності, струї соціальної ріси, що плыве до світлої цілі, якою є воля, богата, живуча в єдиному державі.

Так мотивував нагайність безбачного внеску представник ядуби ББ від Леантери. Очевидно, що в реторичних фразах та в безбачно-матеріальних статистичних й політичних тезах дискутувати не потрібно, а з уваги на цензурні умови то й неможливо. Але всі вони такі вимовні та „переконуючі“, що промовлять безпосередньо і пророческо до кожного українця. Тому то й ними більше заманувати не будемо.

Важливо, що тіжки, що в двохулі над нагайною агозошених внесків промовляли між іншими: представник Сель-Робу-адности (давіше т. зв. Сель-Робу-адности) пос. К. Вазинський, а від кому-ністів пос. Білор, Одні і другий, обговорюючи лівіські події, нагадали їм, очевидно, своє специфічне освітлення.

АРЕШТОВАНИ.

Спис в'язнів на „Бригідках“.

1. Хамула Володимир, 2) Шехович Роман, 3. Жилинський, 4. Платко Семен, 5. Луць Роман, 6. Андрушко Омелін, 7. Аримович Роман, 8. Шималський Іван, 9. Драгач Роман, 10. Кошак Михайло, 11. Соколовський Роман, 12. Магарушка Ярослав, 13. Дужий Микола, 14. Сохонський Іван, 15. Галкевич Олександр, 16. Гела Степан, 17. Гафтинович Володимир, 18. д-р Гнатевич Богдан, 19. Семена Володимир, 20. Кравців Богдан, 21. Процишин Житомірт, 22. Процишин Ярослав, 23. Процишин Осип, 24. Сушко Роман, 25. Богачевський Євген, 26. Богачевський Володимир, 27. Дериня Остап, 28. Дайс Володимир, 29. Маркус Володимир, 30. Дауць Василь, 31. Чиж Марія, 32. Майсевич Софія, 33. Кравців Марія, 34. Малиновський Олександр, 35. Зварич, 36. Филіпський, 37. Васовець Олександр, 38. Пеленський Євген, 39. Козах Іван, 40. Семенак, 41. Жагалюк, 42. Войко Евстахій, 43. Вагитак, 44. Ширба Микола, 45. Шуровський, 46. Барасюк, 47. Библич Антін, 48. Старешкин Осип, 49. Полуба Михайло, 50. Лялюк, 51. Мурич, 52. Дарія Гордєєвська, 53. Марія Котрадіна, 54. Ярослава Котрадіна.

НОВОАРЕШТОВАНИ НА ЯХОВИЧА.

Коваленко Степан, Коваленко Василь, Мансимишин Антін, Осип Войко, Євген Ланка, Осип Кошкмас з Бібри.

ВИЙШЛИ НА ВОЛЮ.

Вера Іван, Гитко, Гладкий, Пасічник, Бабостанський Степан, Радина Олександр, Євген Юлія Пеленський (сидить ще Євген Пеленський).

РЕВІЗІІ НА ПРОВІНЦІІ.

Дня 9. п. м. перевезла поліція в Турці ревізію в Андрія Горьчака, прив. ур. Михайла Верени, мат. „Нар. Торговлі“; в

М. ВОЗНЯК.

Франкова стаття з 1905 року в польсько-українській справі.

(Початок.)

Щодо перенесення головної української квартири над Дніпро, то й Франко вірив, що це повинно й мусить статися, але вказував на помилковість думки Кошевича, що з хвилиною перенесення головної квартири зі Львова до Києва захитне український національний рух у Львові, запустить українська опозиція. Франко сподівався чогось зовсім протилежного, а саме, що „велике огнище, яке повинно розгорітися над Дніпром, мусить і в наш холодний захлесток налати тепла і духу, збільшити наші сили, зробити у співнішню нашу боротьбу з Польськими. Се для них причина не ігнорувати нас тут у Львові, а тим пильніше додивлятися до нас“. Аж навіть при найкращому уложенні польсько-українських відносин між Польщею й Києвом „ніяк практична робота в ігноруваним Львові не буде можливою“.

Далі вказував Франко на польську методи ігнорувати українців. Пига, де є хоч один із польських публіцистів, письменників, істориків, що лаяв би докладно українське на-

помічників Антонова й Царина та Степана Кукачича, голови місцевої читальні. Шукали за вибуховим матеріалом та чимось „Сурма“. Ревізія не дала жадних вислідів.

Дня 9-го листопада п. р. перевезла поліція в Рогатині ревізію в забудуваних філії „Просвіти“, а спеціальну ревізію в самій канцелярії філії, яка тремала від год. 6-ої рано до год. 12-30 полуночі. Ревізію переводило 7 поліцистів. Забрали такі книжки: 19 примірників „Лугоский Сім'янин“, 1 прим. „Герой капіталу“, 5 прим. „За єдність у трудовому народі“ й 1 примірник „Під Корсунем“.

Подано до відома, що 9-го п. м. перевезла 5 поліція трус у школі Т-ва „Просвіта“ в Милошанні й господарських будинків. Трус трівав від 7 год. рано до 12 в полудне. На мов домагання, щоб поліція предлужила письмений наказ, дала поліція письмений повістка, що трус перевезла „з похвальної влади пжелохоней“. Поліція не вийшла нічого. Інж. Євген Брилинський.

Поліція зі Скольного вєхля по селах, в усіх наших установах: по читальнях, кооперативах, „Соколах“, а також і в поодиноких осіб переводило перел. 10. листопада ревізію, шукаючи за зброєю та листами. І так дня 8. XI. п. р. перевезла ревізію в читальні „Просвіти“ в Підгороднях; дня 9. XI. в читальні в кооперативі в Крушеліниці; даліше в читальні, кооперативі в „Соколі“ в Корниці, а також у студента філосо. Івана Корницького, в бібліотекаря читальні Теодора Кирова, в касієра читальні В. Карпюка, а навіть в управителя школи п. Івана Гавроша. — Такі ревізії відбулися акції по читальнях та кооперативах тутешнього повіту, а також і в Сколім, однак не дали ніякого вислуду.

Справа Народного Дому.

Нові заходи наших „руських“.

На 15. п. м. скликав теперішній комісар Нар. Дому Мих. Бачинський членів Н. Д. і випахачів „руських“ на народну справу реактивування неправого розповсюдженого Т-ва. Народа матиме довірчий характер і відбудеться в год. 10 рано в селі Нар. Дому.

В тій самій справі Ізидра педально окрема делегація наших „руських“ до Варшави, щоб інтервенувати у відповідних урядових і півурядових кругах. В делегації був Николай Третий, сеніор Староніжського Інституту (що то, як відомо, примушений був передчасно податися на емеритурі) і прок. Смулик. З чим приїхало до Львова ця делегація, нам невідомо.

Сім мільонів українців у Польщі мусить дати для „Просвіти“ в ювілейному II році сім мільонів членів. Вкладна лише два золоті.

ціональне життя, українське письменство, українську історію й історіографію, українські організації просвітні, економічні й політичні, де є хоч один галицький поляк, що дав би якусь цінну працю про створення українського народу, де є поза Юлієм Турчинським хоч один польський беллетрист, що хоч трохи порядно знав би українське народне життя, де поза Гідоном Баталієм дав галицький поляк хоч трохи серйозну статтю про українську літературу, де є хоч один галицький польський історик, що вказував би зацікавлення до історичного життя українського народу в давніших віках, де є статті, студії, критики в польській біжучій пресі про українські справи, книжки, праці, коли не рахувати тих, що їх написали самі українці. Своєю ігноранцією довів визначний галицький польський політик Ва. Козловський до того, що свою тріумфальну мандрівку по Східній Галичині відбув під покровом „Звернімося просто до руського люду, ігноруючи зовсім руську інтелігенцію“.

Та був один вісім у системі польського ігнорування українців, „а одним пункті польська преса від самого 1848 р. дає багатий-пребагатий матеріал для історії польсько-руських відносин. Не було ані одного кроку, одного замислу, одного пля-

3 життя наших „руських“.

Ще про аїд б. талергофії.

Ми вже інформували своїх читачів про аїд б. талергофії (про першу його частину), що відбувся у Львові 31. м. м. і закінчився академією в селі Народного Дому. Нині доповнимо наші інформації деякими вістками, які беремо з найновішого (ч. 282—283) „Руського Голосу“, аби наш загальний аїд, в якому надрив розвивається тепер акція наші „руські“.

Талергофський аїд скликав спеціальний комітет, що розвів сильну пропаганду між б. талергофійми і взагалі між „руською“ публікою за його обізнанням. Не диво, що на аїді в пам'яті страдальних мук і терпін нашого народу в австрійських концентраційних таборах (в першу чергу в Талергофії) явилися численні вей потерпілі, їх родини, а далі взагалі наші „руські“, бо паж був перегляд їх сил, справжній мобілізація галицького москвофільства. Права, в аїді (в поході) брали участь і деякі б. талергофій-українці, але в загальному не був аїд тільки наших „руських“, які й використали його для скріплення учасників у „руському дує“, для адержання їх в рамках т. зв. „Руської Селянської Організації“ (бувш. „Руського Нар. Об'єднання“).

Поданого у нас опису ранішнього торжества не будемо доповнювати нічим, бо наш опис був наскрізь об'єктивний і вірний. Ми хіба тільки спростуємо фантасичні цифри про цей аїд, які нахлещимо в ужгородській „Руській Вістці-у“. А саме: в поході не було більше як 2.000 учасників („Р. В.“ подає 12.000!), що стверджувало перед нами більше число осіб, які добре бачили цілий похід; священників було як 70 (66 в ризах і 3—4 в хорі), а не 250, як подає „Р. В.“; віників ок. 20 (а не 150). Все те цифри згідні з правдою, яких не маємо причини ні прибільшувати ні применшувати.

Пополудні, як сказано, була в Нар. Домі святочна академія, яку відкрив Г. О. Мален. Після того вибрано поточну і ділову президію. Поточну президію творили: б. посол В. Курілович, о. В. Милитка зі Струтива В., о. І. Стажук з Висоцька, Г. Мудкевич з Камінь-Стр., о. В. Гелитович з Косова, К. МIRONIY-Зачук з Мишина, о. І. Вілнинець з Гривовця, о. Г. Поліський з Воютині, І. Волка з Лемківщини, Ф. Скоробко із Звертова, Б. Процик із Пресовця і Л. Старинський зі Знесення. Склад ділової президії був такий: о. Роман Чайковський із Батятич — голова, д-р М. Крижановський зі Львова і П. Ятвіа з Підмихайлів — заст. голови, студ. Роман Максимович і Олег Луцич — секретарі.

Предсідник о. Р. Чайковський позитав аїд, в зокрема прибувших адалека гостей: делегацію Закарпаття в складі д-ра

С. Феніка, д-ра Е. Вазинського, М. Грабля, д-ра Стасова і Намрошського, зокрема Короля з Берегів, б. посол Сербоніковича з Варшави, ала. В. Перемішова з Кременя, Туронича з Володимира П., В. Іванова з Варшави, П. Юркова з Вазна й ін. Описали о. Венітринський запис поклин крові вбитого в Талергофії українця, сел. Мойсея Слободянского з Дуковець, нов. Сколи, яку аїд зобразив пезметно для оторожі і зберіг до п'ятидесяти для. Присутні піднялися зі своїх місць і після гробової мовчанки похилилися на селі „Вічна пам'ять“. Це був найбільш торжественний момент аїда.

З черги складало привітні віт „Р. Сел. Орг.“ промовляв її голова д-р І. Визначний, аїд „Р. Н. Орг.“ й Поліція пос. д-р П. Король, аїд „Общества ім. Духинича“ в Ужгороді д-р С. Феніка. В дальшому складало привіти: Перемішова, Туроніч, Б. Лелівський (аїд „Р. Взаготвор. Общества в Польщі“), Н. Сербонікович (аїд Гродненщини), д-р Ядловський (аїд західної Лемківщини), Т. Федак (аїд Кременящини), Сегит (аїд мішанства Галичі), Р. Луцич (аїд „Друга“), Мих. Бачинський (аїд Нар. Дому у Львові), С. Вендський (аїд Львівського Православного Братства), д-р В. Ваврич (аїд „Общества Катковського“). Вей бесідники підтримували „єдність руського народу“ і знавали до творчої праці „руських“ на всіх ділянках життя.

Потім відчитано привітні листи й телеграми, а далі присутні азелували реферату д-ра К. Чертоштанського про віденський процес проти „руських“ у чий війни, в якому їх засуджено на смерть. Цей реферат видасть „талергофський комітет“ окремою брошурою.

Після декорації б. талергофії спеціальними пам'ятковими знаками (з траментами хрестом) виготовив короткий реферат про потребу вибору постійного „талергофського комітету“ д-р В. Труш зі Станиславова. Цей комітет мав би перевести кости невідомого талергофця за Личаківський цвинтар у Львові і адмитувати там відповідний пам'ятник, перевести реставрацію всіх б. талергофій, заложити талергофський музей, видати талергофські альманахи, охоронити могили народних героїв і „руських воїнів“, установити „день народного мученика“ і скликати найбільший всенародний талергофський аїд.

По думці референта вибрано описі

Українці!

Не забувайте, що число Українського виборчого комітету обмежених у Касі Хорих міста Львова є і з тим числом ідіть до виборів в дні 17. і 18. листопада!

яких жадна польська газета не помістила би про жадного польського діяча і про жадну польську інституцію, друкують „цільні“ польські газети про Русинів без найменшого скрупулу, як щось зовсім собі значущий і натуральний: адже се руське, то й винятє зпід прапа загальнолюдської учтивості!

„І притім яке підле фарисейство, яка безсоромна дволичність! З одного боку nulla dies sine hoste на Rusinów, а з другого боку поточні фраз на тему bratniego ludu або навіть аргументні твердження в роді tego: wszyscy, co mają Rusini, zawdzięczają naszej wspólnalomyślności! Ні, супроти сєї безличности хвалю собі вже той варшавський кукіль, що тепер так буйно розростається на нашій землі і величає себе „wzzechpolakami“. Ті бодай відразу заявили себе нашими ворогами, а імя пруської доктрини „egoizmu narodowego“ прокламували як мету своєї діяльності в східній Галичині! переведення колись, у відповідній хвилі walki na noże z Rusinami! Люблю за відвагу і за ширість. Як би ми були мали між собою таких Полків ще від 1860 року, то вже досі русько-польські відносини в східній Галичині були б значно упрошені; порядна операція була б відкинута те, що гниле, а надорванала те, що здібне жити і східна Га-

НОВИНКИ

— Ілюстрований стінний календар „Рідної Школи“ на 1929 рік розсилаємо з наданим числом „Діла“ всім. Тим, що — відсутній велику вагу квіт — морально й матеріально допомагають „Рідній Школі“ у її великій праці над вихованням молодого покоління, дають у власній Україні дозвіл „Рідної Школи“. Одним — як виражає подяку за їх поміч для „Рідної Школи“, другим — як привітання на їх найбільшій громадянській обов'язок, якого вони досі не сповнили. Гляньте на календар! На ньому в коротких словах і числах поданий сукупний стан українського підданства під Польщею та представлений допечений доробок „Рідної Школи“. — Це великий постійно пригадує кожному українцеві й українці, кожному українському Товариству, Інституту й Установі на їх обов'язок супроти „Рідної Школи“. Шини не установаємо ніколи, а добровільні датки (не менш як 50 сотників від 1 календаря) просять прислати залученими чеками на копії друку цього календаря, які негайно зростає через знищення першого накладу календаря в часі кріпавих подій 1. листопада ц. р. У кого з різними часописами набиралося більше календарів, той зважить передати своїм знайомим і спонукати їх, щоб і від себе післали жертви на „Рідну Школу“. — Головна Управа „Рідної Школи“.

— На покритті шкід, спричинених деантантами в „Просвіті“ аложила читальня „Просвіти“ з личківського передмістя 103 год. і килим на таку суму всі читальні „Просвіти“ у Львові та в львівському повіті. Крім того аложили на ту саму шкід: Котик Тома (Луцьк) 5 зол.; Теленко (Луцьк) 3 зол.; о. крив. Бобикевич Теоф. (Львів) 5 зол.; інж. Ян. Стефанович 50 зол.; інж. Юл. Печанський 50 зол.; д-р С. Ф. 1000 зол.; д-р І. Брик 50 зол.

— Митрополит Шептицький здоров. Вістка львівської „Газети Поранної“, немовто митр. Шептицький пошкодило занедужав у Відні, де перебував від кількох днів, як довідаємося, лишена всякої о. сновки. Митр. Шептицький здоров і лихав ще перед кількома днями літаком з Відня до Риму. По дорозі літак мусів припинити внаслідок великої бурі свій лет у Клягенфурт, але остаточно митрополит ще того самого дня сів на поїзд і швидко прибув до Риму в п'ятницю.

— Ще в справі влому до помешкання львівського віслюку Григорієва. Повідомляють нас, що вістка подана всьому львівському пресою за крадіяками „Часом“ про вломи до приватного помешкання віслюку Григорієва не відповідає дійсності. Бо вломи до приватного помешкання п. Григорієва шкідом не було. Натомість був мабуть рабунковий напад на приватне помешкання секретаря радянського консуляту п. Садловського. Для 7. листопада ц. р. крадіж викрав секретар Сад. з дружиною на головний двірниця для аустриї вертаючого з відпустки з Харкова консулята Липинського. В часі відпустки п. Садловського мейлімові злочинці перешукали всю хату, перевернули всі речі, позначили стейновою (від сайчю) всю дошку і не найшлиши мабуть того, за чим шукали, відійшли. Характеристичне, що господарі дому і слуги п. Садлога були весь час дома і тиномі вчати не заважали. Службовий уряд веде розслідування, але досі не слід алогічних не атрапани.

— Темна хроніка. Начальник заліз. станції в Ужнові Соколякський розстріляв кілька тисяч з державної каси застріляв. — Більш тяжкої кримінальної діяльності 20-літній парубок Йосафат Хміль, з Брусна Старого, що потайки задушив свою тітку і вбив її в річ. Причиною була стара родичка вдовою. Хміль у суді признався до вбивства, а на суді виправдався.

— З діяльності львівських вдовинок. Три гостинні нічні виступи організували львівські спеціалісти від заміж'я і кас, вибравши собі на цей раз палату гр. Дзедушницького на Курковій вул. 15, звідки зібрили одні на 15.000 зол. Шість ночей віддали крамничі в пасажи Фелерів „Віст і Поразки“, звідки забрали кілька тисяч збираних валих, щоб, змовірно, мати в що скласти графську одяг. Інша група вдовинок, серед яких, забрала з приватної хати на вул. Тернопільського 15 — 2.000 зол.

— Селами звичайною просвіту роботу. Для зменшення кількості року Тина „Просвіти“ поставили видати читальні „Просвіти“ в Польщині, пов. Сокальське, зібрати на „Просвіту“ так послідовно, що „де саме лишиться ні один український, щоб не жертвував на дар „Просвіти“. Крім цього видати цієї читальні під проводом голови Теодора Марцелюка рішуче поборювати неграмотність у своєму селі і в тій цілі постановили закупити

таблиці і потрібне приладдя до науки. За інформаційним в справі курсу рішено звернутися до філії в тим, що який не вдалося наїти фахову силу до навчання, навчання повесуть самі віділові читальні.

— Померла ідея. Варшавський магістрат придумав незалежний такий спосіб на жebraків: замість грошей люди мали давати їм бони, видруковані магістратом. З ними бонами приходили жebraки до магістрату і там реєстрували себе як бізакі, що потрібують допомоги. Одного бону було досить, щоб потрапити в такий реєстр. А що інституції, крамничі і осіб, які накупити бонів було багато, тисячі бонів лишилось в їхніх руках і з тисячі жebraків віділов більше за ними не приходило.

— На верхах гігієни. У львівському „Слові Польським“ вичитуємо таку новинку: „З доручення адміністраційної влади голярі можуть уживати підчас голення лише один раз кисточку, якою намилюють лише клієнта і негайно мусять її викинути. Шитари мусять приготувати такі кисточки, щоб ціни за голення не зросли“. Чи голярі і ті, що ходять у них голяться знають про такий розпорядок, сумніваємося. Бо нема сумніву, що досі віділов голяр не купив денно кілька тисяч окремих кисточок, з яких кожна коштує бодай 1 зол. і живлячи її лише для одного клієнта — порахував йому за голення 50 сот. Якщо такий розпорядок існує справді доведеться запускати бороду або намилювати собі лише в голяр власною кисточкою!

— Ріжні вістки. В околиці Пирею напроці кільках днів ішли зливи. У таборі атаків, що є за містом, 150 бараків знищених. — До Москви приїхав у відвідини індійський раджа Маєндра Праран. — У Нью Йорку вперше вдалося операції, коли чоловік спав у уродження Берг побачив світ; йому вклали чуже око, чоловіка, що терпів запаленням очного нерву. — Бував англ. держ. секретар для справ Індії, лорд Беркентенд став одним з директорів хемічного тресту і дістає 3000 фунт. шт. річно. — Славіні паризькі кльовники-акробати Фрателліні, що є авторами книжки про своє мистецтво, відчинили власний ресторан „Трьох Фрателліні“. — Паризький суд засудив на смерть домовласника Анну Дані за те, що вона з помсти вбила 10-місячну дитину своїх комирників.

— Померла в нужді на хачотку відома берлінська танцівниця 29-літня Аїта Бербер, якій врожали велику кар'єру.

— Сім світових мов. Американська статистика стверджує, що з 1890 мільонів людей у світі 600 міль. володіє такими сімома європейськими мовами: англійською, німецькою, російською, французькою, італійською, єспанською та португальською.

— „Ундервуа“ у СРСР. Московський уряд передав т-ву „Ундервуа“ монополію на постачання на всю територію СРСР пилальних машин. „Ундервуа“ вибудує в СРСР власні фабрики, з чого, що 50 проц. вироблених там машин купити радянський уряд і не дасть права на такі фабрики ніким іншим товариствам.

— Пляма на Юпітері. Англійські астрономи сильно зацікавлені питанням: що діється на найбільшій планеті сонячної системи — Юпітері? У останніх часах на її поверхні закриптіли великі явища. У серні в центрі Юпітера появилася велика червова пляма і до цього часу не змала. Звідки взялася ця пляма і чи вона має який вплив на землю — досі ніхто не знає.

— Від „Сокола-Батька“. Редакція часопису „Соколякські Вісти“ подає до відома всім своїм передплатникам, що підчас ревізії в товаристві забрали представники влади весь матеріал до чергового числа часопису за останні три місяці. Тому найбільше число аніде шойно по звороті матеріалів і буде сейчас всім передплатникам анісани.

Заборона збірки на українських інвалідів у тернопільському воєвідстві.

Слідом за забороною прикладної збірки на українських інвалідів у львівському воєвідстві прийшла така сама заборона в воєв. тернопільському. На анісани для 6. липня ц. р. прохання одержало „Українське Товариство Допомоги Інвалідам“ у Львові дня 14. листопада ц. р. відмову віділов (з дати 29. IX. 28. ч. ВП. 9832/28), яку наводимо:

„Уряд воєвідський в Тернополі не угадливо прохання власного 7. липня 1928 до ч. 1029/28 о анісання збірки добровільних датків у натурі і грошах на цілі товариства на території тут воєвідства в часі від 1. до 30. листопада ц. р. з причини надміру улітених вже на місяць двох тисяч анісаних на збірки і знес-“

та і перетягання ними жертвенності місцевої суспільності. Від него оречення анісно анісати рекре до Міністерства справ внутр. через тут. воєвідство в протязі 14 днів від дня одісудного по ані доручення. Воєвода: Квасівський, в. р.“

Подаючи цю відмову до відома українському громадянству, пригадуємо гол. факт: в в краю кругло 400 інсено-процентних, тяжких інвалідів, яким допомога коєтна; в на сумішню й відповідальності громадянства. Дім Українських Інвалідів у Львові та захист для інвалідів суїтійників Української Армії в Винниках під Львовом.

„Українське Товариство Допомоги Інвалідам“ у Львові проголосило складання в листопаді анісання доброго дару для українських інвалідів. Богато доріг етотіть отвором перед тими, хто хоче допомогти!

При цій нагоді повідомляємо, що анісанняське воєвідство досі не дало ніякої відповіді, чи збірка буде дозволена чи ні.

Управа „Українського Товариства Допомоги Інвалідам“ у Львові, вул. Руська 3, II. п.

Театри.

Беликий Міський Театр: Четвер 15-го, г. 7:30 веч. „Милосердя“, драма К. Розтвортського (премієра). П'ятниця 16-го, г. 7:30 веч. „Милосердя“.

Кіна.

„Аполло“: „Кохання та сльози Шопена“. „Лев“: „Кохання та сльози Шопена“. „Оаза“: „Еспанський соловій“. „Палас“: „Янгол вулиці“. „Фатаморганя“: „Легка долбача“.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакції не відповідає

Надзвичайні датки на „Рідну Школу“ аложили Вп.: Службовики Головної Управи „Народної Торговлі“ 334.10 зол., як одісудний свій заробіток, Броніслава Сварко з Мостик 250 зол. через Круджон „Р. III“ в Мостиках, Марія і Василь Бізички 20 зол. на покритті шкід, спричинених польськими деантантами в школах „Рідної Школи“. — Вп. Жертводавцям селадіє ширку подяку Головна Управа. 9161—1

ДРІБНІ ОГолошення

За оголошення редакції не відповідає

ПЛАТИМО високі ціни за золоті, брилянти і перли Домбровські-Розважескі, Львів, (Готель Жоржа), вул. Аладенічна ч. 2. Опілля безплатно. 2481 23—7

ГОДИНИК ВАШІ буде найліпше на правлений у найбільшій годинничарській роботі Івана Зельтенрайха, Львів пл. Маріївська 5 — 3 провінції просимо репарції прислати поштою — Староюди даяські годинники переробляємо на ручні. 3 6 120—7

ФОТОГРАФ ЯНУШЕВИЧ, вул. Вісентого Поля ч. 1. (бічна Зеленої) Тел. 59 60. 882 4—5

ПРИЙМУ сейчас жінку, котра займеться кухнею і домашнім господарством. — Ближні інформації улізати Ю. Ломага, Львів, вул. Сепієвича ч. 9. 907 5—5

КОРОНКИ французькі, швейцарські, кльовкові, найновіші зразки, найкраще продає Пилес, Львів, вул. Боїмів, ч. 7. 693 9—9

ГАРНИЙ покій при родині негайно до анісання. — Са Антонюга ч. 3/II. вид 4—6 год. 928 1—3

ПОКІЙ умеблований негайно до анісання. — Вул. Гелінга ч. 8. (бічна Личківська). 929 1—3

ДЯК-дірігент, молодий, безжениий з добрим голосом і добрим порухом, гдає посади. — Стефан Неміш, ученик аяк. в Заболотві. 931 1—2

КУЖЛІВКА Alfa-Laval“ 100 літрів на годину, 10.000 оборотів на хвилину, нова, зорисно на продаж — Відомість Д. Ішнєвич с. Васна, Раківця поч. Козомля. 926 1—3

ПАНЮЧКА-українка 12—16 літ, 6—7 клас, інтелігентна, чесна і здорова, потрібна негайно до товариства для 3-місячної діяльності. Найкраще доходяча перед поаудією або на цілий день — есентуально на стаде. — Зголошення з поданням знони під „5 літ“ до Адамістрації „Діла“. 925 1—2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

Спеціаліст безуг. аетівіа, серця і мозку

д-р Фелікс Ган

Львів, Городецька 46.

412 Пересвітлення Рентгеном. 13—24

ДЕНТИСТ-СТОМАТОЛОГ

Д-р мед. О. Полотинук-Гребельня

ординос в недугах устної ями і зубів

в Станиславові,

вул. Голуховського 20. I пов.

919 Тел. 484. 2—7

Д-р мед. ОСИП ГРЕБЕЛЬНИЙ

вернув зі студій в Берліні

ординос як попередньо

Станиславів,

вул. Голуховського 20. I пов.

920 Просвітлює лучами Рентгена. 2-3

ВИСЛІДИ ГОВОРЯТЬ!

що на найліпших шоферів вишнюлюють тільки державно уповажені!

Курси Самоходових Керманічів

Й. Гайтлінгера

РІВНЕ — 13 Дивізії 3. Львів, Зелена 7.

927 СТРИЙ — 3 мая 15. 1—3

Початок курсів 23 п. м. Вписи шоденно

— Вислається проспекти і інформації.

:: СКЛО ::
ПОРЦЕЛЯНА
КРИШТАЛИ

ПОРУЧАЄ

НОВООТВОРЕНИЙ СКЛАД

ОЛЕКСАНДРА ОНИСЬКА

Львів, Галицька ч. 20.

885 (Ріг Валово) 1—2

ВСІ НЕДУГИ, можеш ви-

лічити без

ніяких ліків через відтиснення

спини. Увільнений від натиску

нерв, убиває бацилі і виганяє

недугу; гостру недугу негайно,

застарілу після якогось часу.

Вказівки подає книжка „Про

спинні хребти“ („Kregarstwo“).

Висилає за присланих 5 зол. пе-

реказом, або чеком П. К. О.

153089 о. Павловскі, Обарін-

ці, поч. Глубічом великий.

911 4—10

Подяка.

Цєю дорогою складаємо найширшу подяку всім, які помогли нам зредити останню хвилинку прохання Тіла Теодора Бунди, нашого Найдорожнього, Найдужшого Мужа, Батька, невіджданого Опікуна й Друга. Дякуємо від душі Всей ОО. Кишакевичові і Хошинові за провід в похоронах, Дорожному Зеновину Попелєві за труни та шире, глибоке співчуття, яке може дати лиш привидний, найаутишій Друг, Вп. П. Радичкові Купчинському й всім Вп. Членам хоруг, які безітересно своєю прекрасним співом віддали Помершому те, що було насолодою всього Його життя. Всей О. О. Смартакові, Феодорові і Носіфові, Святишникам православної церкви у Львові за шире відчуття нашого безжениого болю, участь в похоронах і відправу панахиди, довголітньому, широму Прихильництву нашої родини Вп. П. Дм. Кузичові з Косова за Його старання й поміч в найбільше важкій хвилині, — Зарадкові громадського Уряду й Комаундній Каси в Косові. Знаємо, був Товаришам Покійного й всім, які відчували нашу бездоцну розпугу і горе — глибока, сердечна подяка.

Родина.